

ПРИМЉЕНО: 18. 11. 2020

и ^{са} ~~не~~ ^{непосредно}

Орган	Оп. јед.	Број	Прилог	Вредн.
127	02	013-00-14/20		-

од 21.10.20.

Високи Савет Судства
Изборна Комисија

Мирослав Јањетовић
Судија Прекршајног апелационог суда
кандидат за члана ВСС из реда судија
на листи основних, прекршајних судија
и Прекршајног апелационог суда

Предмет : Достава Програма кандидата Мирослава Јањетовића

У прилогу овог акта достављам Вам и свој програм уз напомену да сам и на Youtube каналу , изнео и своје усмено - непосредно обраћање везано за моју кандидатуру, на којем је уколико се исто жели видети , довољно укуцати само „судија Мирослав Јањетовић“

Молим Вас да објавите не само овај програм у писаној верзији већ и информацију везану за представљање електронским путем -преко Youtube , уз моје извињење колегама које због новонастале ситуације са пандемијом корона вирусом Cov-19 , нисам могао посетити .

У Београду
18.11.2020.

Судија
Мирослав Јањетовић

ПРОГРАМ КАНДИДАТА ЗА ЧЛАНА ВИСОКОГ САВЕТА СУДСТВА ИЗ РЕДА СУДИЈА

Важна напомена: Овај програм може се и гледати у скраћеној верзији као непосредно обраћање кандидата на Youtube, преко мобилних телефона или рачунара, довољно је само укуцати Sudiја Miroslav Janjetović

Увод

Правосуђе и сви проблеми који га прате у ово немирно доба је тема и питање које је главни повод и разлог моје кандидатуре за ВСС . Писац овог рада се милион пута зарекао да неће своје ионако скраћено слободно време које мора и треба да проводи са својом породицом трошити на државни посао , и наравно опет је урадио супротно . Поставља се питање –Зашто је то тако . Па вероватно је разлог тај што огормна већина судија у овој земљи ради , трпи и носи свакодневно „тај свој посао“ кући што опет изазива својеврсно реаговање укућана који нису пресрећни због тога. Предмети се проучавају , ишчитавају по сто пута а богоми и диктирају и дању и ноћу и нико никад и не помиње и не тражи да се било шта плати као прековремени рад. Важно је да се што више уради и што пре преда даље . Да ли се ефективно ради 10 или 12 сати сваког дана , седам дана у недељи , то се не прича и не помиње и то никоме није ни важно. Сваки или скоро сваки предмет изискује време . Сви смо препуштени само себи и својој музи која је ипак и наша заједничка и коју подносимо без роптања и гуњњања. Радимо посао који волимо највише на свету и коме смо дали многе године живота . Епилог је да су сви незадовољни - друштво , држава, грађани , медији, стручна и нестручна јавност . То је све опште познато стање које у суштини највише смета нама судијама ан које се мање више „свакодневно упире прстом“.

Управо из разлога што нисам човек који се мири са напред описаним стањем у намери да нешто конкретно учиним, ја сам поднео своју кандидатуру за ВСС у нади да ћу бар на овај начин иницирати дијалог који би могао довести до колико толико остваривог резултата.

Постоје по мени четири крупна проблема која претходно треба решити не би ли се постојеће стање променило на боље.

Та четири проблема које треба решити поименце су :

1. Начин вредновања и оцењивања рада судија,
2. Јавност и транспарентност таквог оцењивања ,
3. Избор чланова Високог савета судства
4. Састав чланова Високог савета судства .

---

1. Начин вредновања и оцењивања рада судија

Високи савет судства је делујући у оквиру своје надлежности поред осталог пре неколико година донео и Правилник којим се регулише систем оцењивања рада судија који се суштински ослања на систем који је постојао и раније а који је базиран на нормирању рада . Сасвим сигурно рад на том правилнику је изискивао труд и свакако добру намеру састављача да сваки судија као носилац правосудне функције буде и праведно оцењен у циљу унапређења

рада не само судије као појединца већ и у циљу унапређења целокупног правосудног система.

Свака част за огроман труд и добру намеру али . Али ипак и упркос свему поставља се принципијелно питање да ли судија као слободан интелектуалац коме Устав као и сви остали закони који се односе на организацију правосудја гарантује независност у одлучивању може и треба бити нормиран. Шта значи независност у раду и како неко може бити независан ако му неко други па макар то биле и колеге у Високом савету судства прописују да уради овај или онај број пресуда. Да ли се самим тим судијама којима је избором од стране државе указана огромна част и поверење уопште може наложити , прописати , одредити шта треба да ради . Да ли то ипак говори и о извесном неповерењу које држава има према носиоцима судијске функције , плашећи се тобоже да се исти негде не затворе у кулу од слоноваче и постану стварно и суштински независни или како се то другачије еуфемистички каже отуђени од друштва. Такав систем сасвим разумљиво постојао је раније у доба социјализма када су судије покушавале да се држе закона „ко пијан плота“ , али и касније у периоду транзиције када је извршна власт мање или више перфидно и то увек са успехом бирајући судије преко парламента вољом актуелне политичке већине утицала и на то ко ће бити и ко неће бити судија, а посебно и нарочито председник суда.

Године су пролазиле а систем је довео до тога да нико није задовољан са правосудјем . Моја идеја је управо другачија јер сматрам да судије а самим тим и правосудје морају бити стварно независни не само у доношењу одлука већ и у раду и животу без мешања извршне власти која деценијама често бруталним коментарима одлука које јој нису по вољи веома угрожава већ и поткопава углед судске власти. Да би се обезбедила независност судова али и судија који су главни носиоци посла у истим , судије морају знати не само колику плату имају и на који начин им се иста обрачунава (што прописује Закон о Судијама) , већ и колико свака од њихових пресуда вреди не би ли се добила јасна слика о томе ко заслужује да буде део судске власти а ко не а што би требало да пропише нови Правилник о оцењивању рада судија..

Конкретно новим Правилником би свака пресуда требало да има своју вредност према сложености и да вреди одређени број поена а не као данас да буде једноставно збир који се пореди у односу на прописану норму и тако долази до оцене . За почетак можда би требало кренути од судијског коефицијента прописано Законом о судијама (члан 39 истог) према рангу суда који би представљао основу. Судије првог степена тако би могли по донетој пресуди добити за просечно сложене (компликоване) предмете највише 2,5 поена или 3 (зависно да ли се ради о пресуди Основног или Прекршајног суда, Виши и Апелациони 3,5 и 4).

Просечно сложен предмет је онај у коме постоји један окривљени или један тужени (за грађанске спорове). Наравно уколико у предмету постоји више окривљених , такви предмети се множе са бројем окривљених .Слично је и са предметима из грађанске материје где број учесника или странака у поступку мултиплицира „вредност „ предмета па предмет просечне сложености може уколико има пет окривљених у судовима првог степена вредети 8 , односно 10 поена, односно 14 и 16 поена, уколико се исти по жалби решавају пред вишим или апелационим судовима.Са друге стране за мање сложене предмете или оне најлакше предмете који се окончавају немериторно односно на други начин број бодова или поена се одређује дељењем тако да најлакши предмети (извршења) вреде на пример четврти део од просечно сложеног . Збор урађених пресуда судије појединца помножен са бројем поена који свака пресуда носи чини укупан број поена који чињенично доказује колико заиста судија ради или не ради иколико уопште вреди то што ради. Сви сабрани поени током године читавају број урађених пресуда за све судове. Поени су потпуно неутрална категорија и они као и у спорту у тенису наприемр код АТП -листе дају јасну слику о сваком поједници без да му се прописује норма . Управо другачије судија тада сам може да закључи да је његов рад упоредив не само са судија у истом суду већи са судијама других судова без обзира на ранг.

Са ти у вези је и следећа тема која је дефинисана раније као мједан од четири проблема које ваља решити.

2. Јавност и транспарентност оцењивања

Ранг листе судија за дословно сваки од постојећих судова понаособ као и исте такве листе које би врло лако биле сачињене за све судове истог ранга у држави, омогућавале би непосредан увид у то тачно колико који судија ради и колико тај његов рад вреди, не само у оквиру суда за који је изабран већ и шире у оквиру истог ранга или врсте судова (ранг листе судија прекршајних, основних, виших, апелационих судова али иукупна ранглиста за судије свих тих судија). На овај начин ранг листе би дневно биле ажуриране а о целокупној законитости и тачности истих би водио бригу Високи савет судства који би вршио надзор над свим листама које би биле вођене електронски и објављиване преко службеног сајта ВСС-а. Тако судије које би имале мање од просека урађених пресуда у свом суду али и у оквиру заједничке листе која се односи на ту врсту судова (на пример основних) биле би обавезне да похађају едукацију преко правосудне академије би онда имала своју праву функцију. Овакав систем би као механизам много више подстицао судије да раде и да се такмиче међусобно не само у оквиру истог суда већ и свих судова истог ранга. У случају конкурса за суд вишег ранга судије би знали да ли могу и треба да конкуришу и какву уопште имају шансу да буду изабрани. Наравно укинута или преиначена пресуде по било ком основу редовног или ванредног правног лека, би носиле негативне поене који би се одузимали од укупног броја. Разлика би представљала тачан број или вредност рада судије. Рад судије би могао бити праћен свакодневно преко сајта ВСС, који би био доступан 24/7, широј јавности. За све ово што је предложено и описано треба рећи да се као систем примењује у пракси и то врло и у тој држави судија конкурише и бира се у виши суд само уколико има више бодова од осталих против кандидата, о чему одлучује тамошњи судијски савет. Конкретно уколико неизабрани кандидат изрази сумњу у одлуку тамошњег савета он или она се као и код нас може жалити Управном суду са том разликом што ће се основаност тужбе или жалбе ценити само и на основу обрачуна бодова без било чега другог. Закључак, систем је јасан судија који више ради а мање му се укида има увек предност и не зависи од било чега другог. Не као мање важно период оцењивања је непрестан, што значи да судија који ради дуже као судија може скупити и више поена.

Оцењивање које би се провело на овај начин повлачи и питање избора чланова Високог Савета Судства из реда судија.

3. и 4. Избор и састав чланова Високог савета судства из реда судија

Чланови Високог савета судства не треба да се бирају као данас на начин који представља лошу имитацију политичких кампања којима судије придобијају присталице за свој програм. Питање који и какав програм може имати било ко од чланова ВСС, осим онога који је прописан Уставом и Законом о судијама. Мислим да треба радити дијаметрално другачије тако што ће у ВСС аутоматски ако то желе бити не бирани него именоване најбоље судије који би на тој судијској АТП листи били и формално али и правно несумњиво најбољи. Везано за досадашња искуства морамо се запитати да ли је икад бирајући судије у било који суд тренутно владајући ВСС дао образложење зашто бира неког уместо неког другог. Није никад. Било је довољно само да се истакне обавештење на сајту о изабраним кандидатима, да биографија

изабраног и крај. Они који су бирани имали су ту привилегију да сазнају пре оних који нису и у томе је сва разлика. Зашто су одређени изабрани то као да никад није било питање за ВСС јер изгледа да се независност правосуђа суштински као на целину односи само на то тело. Да ли је то праведно, да ли је то добро, да ли такво поступање улива поверење у институцију која одлучује малтене феудалним маниром, ником не полажући рачуне за то што ради управо. Мислим да је и врапцима на грани јасно да нико па ни изабрани судијски савет нема право да поступа апсолутистички дајући повода за свакојаке сумње и легенде које све заједно у основи руше углед целокупног правосуђа пре свега код судија али и у широј јавности. Кад год је био неки избор увек је постојала и прича оних незадовољних зашто баш тај или та а не неко други. Управо да би сви напред наведени недостаци и мане били отклоњени потребно је донети закон којим би било прописано да се за чланове Високог савета судства могу бирати или боље речено именовати само и искључиво најбоље судије на ранг листама судија, словом и бројем најбоље и највредније судије судова опште и посебне надлежности, прекршајних, основних, виших и апелационих судова који би заједно са представником Врховног касационог суда чинили састав ВСС-а, коју би као одлуку доносила Народна Скупштина на предлог овлашћеног предлагача - претходног састава ВСС-а који би предлог базирао само на констатацији да су одржане судије били најбољи појединци по имену и презимену па исте као најбоље предлаже за састав ВСС-а. Важећи Устав прописује чланом 153, мандат од пет година и ту се без измен истог нем може променити ништа битно за сада. Уколико дође до промене Устава мислим да би сваке године требало да се бирају чланови ВСС-а из реда судија са мандатом од једне године управо да се да на значају струци чије би највише тело чиниле најбоље судије.

Резиме:

Све што је изложено у овом раду је само мишљење и став писца истог који разуме да је за промене које је предложио у неким деловима неопходно мењати чак и Устав ове земље. Наравно ако постоји добра воља самих судија да једном за свагда кажу поштено свима шта мисле о себи и свом раду али о и систему у коме раде а који се постовећује са појмом правосуђа.

Правосуђе не може бити јако и не може имати углед ако се судије саме не изборе за то да свима покажу и докажу да им тутори и надзорници са стране нису потребни и да сами могу да осмисле систем који ће се временом унапређивати све брже и све више. Систем су људи а не пуки израђивачи пресуда.

Судија

Прекршајног апелационог суда

Мирослав Јањетовић